Nagyvárad, 1902. VIII. évfolyam. 21. szám. Vasárnap, január 26.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ... 16 kor.
Negyedévre ... 4 „
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ... 20 kor.
Negyedévre ... 5 „
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ... 24 kor.
Negyedévre ... 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apácza-utcza 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadásáról vagy megőrzéséről nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVARAD, január 25.

Püspökszentelés.

A budapesti központi papnevelő kápolnájában püspökké szentelte ma bibornok-püspökünk káptalanának tehetség, tudomány és érdemekben egyik legkiválóbb tagját, *Radnai* Farkas praelatus-kanonokot.

Több mint három évtizeddel ezelőtt ugyanazon papnevelő intézet csendes falai közt serényen készült a papi pályára, ma ugyanott vette a Szentlélek kegyelmét, mely őt egyházunk püspökeinek diszes sorába igtatta.

Egyszerü, szegény családból származott, szülei korán elhaltak, nevén kivül nem hagytak reá egyebet, de akadtak jóakaró és jótevő emberek, a kik felkarolták a tehetséges, ügyes árvagyermeket, elhelyezték a váradi Salamon-árvák konviktusába (a mai Sz. József intézet) — — és ime az egyszerü árva fiu istenadta tehetsége, igyekezete és jóakaróinak támogatása révén a legmagasabb méltóság osztályosává lett.

Jól esik a lelkünknek, a mikor ilyent hallunk s ilyenről adhatunk hirt.

Megszoktuk már, hogy korunkban, melyet demokrata-kornak szeretnek nevezni, többnyire csak előkelő származás, magas összeköttetés és kiváló protekczió révén emelkedhetik az igazi tehetség is, sőt e mellett azt is kell tapasztalnunk, hogy még ilyen kvalitások mellett is csak a stréber jut előre, a szerény pedig, különben bármily érdemes, kiváló és tehetséges legyen is, messze elmarad a stréberek mögött.

A most folyó autonomiai kongresszusi tárgyalásokon olyan hangok is emelkedtek, hogy a magasabb javadalmak betöltésénél érvényesülő nem egészen kánonszerü befolyások miatt már az egyházat is félteni kell a stréberek előnyomulásától.

Jól esik azért rámutatni az ilyen példákra, a milyent a mai püspökszentelés nyujt, hogy ime az egyházban a tehetség, szorgalom és érdem még mindig feltudja küzdeni magát a legegyszerübb sorsból is.

Legyen melegen üdvözölve a váradi egyházmegyének uj segédpüspöke. Fiatalon, testi-lelki ereinek teljes virágzásában jutott a püspöki méltóságba. Fényes tehetségétől, tudásától, tapasztalataitól, buzgóságától és bőkezüségétől méltán sokat remélhet a bibornok-püspök, kinek segitségére lett hivatva, a káptalan, melynek kiváló tagja, és az egyházmegye, melynek szolgálatában áll.

Hisszük, hogy be fogja váltani a hozzá fűzött szép reményeket.

A Szentlélek különös kegyelmét nyerte ma magasztos hivatása teljesitésére. Legyen ez a kegyelem vele állandóan s vezesse sikerre áldásos működését!

* * *

A szertartás.

— Külön tudósitónktól. —

Tegnap reggel 9 órakor vette kezdetét a budapesti központi papnevelő intézetben az a fényes ünnepség, amely ujabb jelentékeny mozzanat a nagyváradi I. sz. egyházmegye történetében.

Ez alkalomra remekül fel volt diszitve a papnövelde diszes kápolnája s a rectori lakásból a kápolnába vezető ut, virágokkal, délszaki növényekkel.

Pont 9 órakor dr. *Schlauch* Lőrincz Ő Eminenciája teljes bibornoki diszben vonult előkelő kiséretével a rectori lakásból a kápolnába, amelyben már ekkor szorongott a jegyekkel bebocsátott előkelő közönség.

A nagy mise közben, a Credo után felolvasták a pápai bullát, amely után Ő Eminenciája püspökké szentelte *Radnai* Farkast, a nagyváradi káptalan illustris tagját.

A szentelésnél mint consecransok dr. báró *Hornig* Károly v. b. t. t. veszprémi püspök és dr. *Belopotoczky* Kálmán tábori püspök fungáltak; továbbá jelen volt dr. *Városssy* Gyula székesfehérvári püspök. A bibornoknak a szertartásnál assistáltak *Palotay* László, *Fetser* Antal, *Grócz* Béla, *Steinberger* Ferencz nagyváradi, dr. *Rada* István veszprémi kanonokok, dr. *Székely* István és dr. *Czobor* Béla egyet. tanárok, *Bundala* Mihály pápai kamarás, lelkigazgató, *Bielik* Imre tábori püspöki titkár, pápai kamarás, dr. *Szemethy* Géza pápai kamarás, titkár, *Mayer* Antal ceremoniarius, *Demény* Dezső s. lelkész, *Makay* József karkáplán és nehány növendék pap a központi szemináriumból.

A lélekemelő egyházi ünnepség alatt az énekrészeket a papnöveldei nagy hirü énekkar énekelte férfi négyesben, illetve a gregorian részeket karban unisono.

Az ünnepélyen a bibornok és az uj püspök néhány rokonán és tisztelőjén kivül b. *Gerliczy* Ferencz, a nagyváradi kath. kör elnöke, dr. *Demkó* György egyetemi hittankari dékán, továbbá a váradi káptalan öt uradalmi tisztje: *Papp* Imre főtiszt, *Székely* Sándor főszámvevő, *Óváry* Sándor, *Jancsó* Lajos és *Imrik* László intézők is jelenvoltak.

A szertartás fél 11 órakor ért véget.

*

Délben 12 órakor a váradi káptalan tagjai tisztelegtek Ő Eminenciájánál és az ujonnan felszentelt püspöknél.

—

A diszebéd.

Az uj püspök tiszteletére déli 1 órakor dr. *Schlauch* Lőrincz bibornok Ő Eminenciája a papnöveldében 31 teritékü fényes ebédet adott, a melyen Ő Eminenciája és *Radnai* Farkas püspökön kivül részt vettek: br. *Hornig* Károly veszprémi, dr. *Városssy* Gyula székesfehérvári, dr. *Belopotoczky* Kálmán tábori püspökök; *Palotay* László, *Fetser* Antal, *Grócz* Béla, *Steinberger* Ferencz nagyváradi, dr. *Rada* István veszprémi kanonokok, dr. *Székely* István és dr. *Czobor* Béla egyetemi tanárok, *Bundala* Mihály, *Krizsán* Mihály, dr. *Furt* Iván, *Glattfelder* Ignácz szemináriumi előljárók; *Bielik* Imre és dr. *Szemethy* Géza pápai kamarások, *Szabadhegyi* Géza birtokos, *Schlauch* Nándor jószágigazgató, *Mayer* Antal szertartó, dr. *Demkó* György hittankari dékán, *Holics* törvényszéki biró, *Veres* uradalmi intéző, *Demény* Dezső s. lelkész, *Makay* József karkáplán, *Papp* Imre főtiszt, *Székely* Sándor, *Óváry* Sándor, *Jancsó* Lajos és *Imrik* László uradalmi tisztek.

Az ebéd folyamán a bibornok Ő Eminenciája a következő remek pohárköszöntőt mondott az ünnepeltre:

A bibornok köszöntője.

A midőn ma a püspökszentelésnek nagy és szent ténykedését végeztem, azon ténykedést, mely — tekintve a nagy méltóságot a katholikus anyaszentegyházban a legmagasztosabb és legfenségesebb, — mert Szent Cyprián szerint episcopus ut Christus, eltekintve attól, hogy érdemetlenségemet nagy mértékben éreztem; nem szabadulhattam azon már nagy távolba eső, de reám nézve ma is kimondhatatlan kedves emlékek sulya alól, melyek engem ez intézethez kötnek.

Egykor ez intézetnek növendéke, ma az Isten és Krisztus Helytartójának kegyelméből megadatott nekem, hogy

Természetes

magyar hegyi borok!

fehér siller és vörös **kitünő minőség, literje 28, 30, 32, 40, 44 és 50 kr.**

100 liter 18, 20, 22 forint.

Mertz Nándor

csemege- és borkereskedőnél,

Nagyvárad, Nagy-Körösz-utcza,

Mertz-ház.

16—3—10. *Telefon 134. szám.*

Legnagyobb raktár

kitünő idei karczos uj és ó borokban.

Első és legrégibb biharmegyei

gyümölcs kiviteli üzlet.

ugyanez intézetnek növendékét gyenge kezeimmel felavathattam azon sorába, kik in partibus is mintegy csucsát képezik az egyházi méltóságoknak.

Amivé lettem, ami vagyok ez intézetben nyert nevelésnek köszönhetem, — gondolataimnak, érzelmeimnek, tevékenységemnek vezércsillaga itt támadt és vezetett jó és balsorsomban.

Megvagyok győződve, hogy Radnai Farkas ő méltósága is ma ezen emlékek hatása alatt áll. Ő is itt tanult, itt erősödött meg hitében, itt ereszkedett lelkébe az isteni szeretetnek szikrája, mely hivatva volt őt papi müködésében kisérni, ma az evangelium egész sulyával nyugodott vállain mint symboluma, vagy talán inkább betetőzése azon nemes kötelességeknek és feladatoknak, melyek reá ezen intézetből való kilépése után háromoltak és mától fogva fokozottabb mértékben lelkére nehezednek.

Meg vagyok győződve, hogy valamint nem felejtette el azon kedves napokat, melyeket ezen intézetben töltött: ugy e mai napot is, — mely egyik fénypontja életének, — azon napok közé fogja sorolni, melyekben a papnak lelke hivatásának teljes öntudatában a boldogságnak teljes érzetében hálásan borul le az Isten jósága előtt.

Erre emelem poharamat. Adjon az Isten neki erőt, szép hivatásának teljesitésére. Lelje boldogságát abban, hogy mint az egyháznak és a magyar hazának hü fia, megfelelhessen azon reményeknek, melyeket egyházmegyéje szép lelki tehetségeihez füz.

Isten tartsa, éltesse!

A remek beszéd mélyen meghatotta a jelenlevőket.

Közel 4 óra volt, amikor ő Eminenciája asztalt bontott s visszavonult.

Az uj püspökhöz Nagy-Váradról és az egyházmegyéből számos üdvözlő sürgöny érkezett.

Radnai püspök életrajza.

A szabadságharcz zajos napjaiban 1848. márczius 25-én született *Radnai* Farkas *Szalontán*, hol szülei csak ideiglenesen tartózkodtak, de tulajdonképpen *Csabán* laktak. Egészen kis gyermek volt még, amikor egyszerü sorsban levő szüleit elvesztette. A b. e. csabai plébános *Péky* Antal volt első jóltevője és pártfogója, aki melegen karolta fel az eleven eszü kis árva gyermeket, kit a csabai elemi iskolában tanittatott s mikor pedig észrevette a gyermeknek szépen fejlődő tehetségeit, közbenjárásával kivitte *Szaniszló* püspöknél, hogy a *nagyváradi Salamon-intézet* növendékei közé vétetett fel.

Második jóltevője a Salamon-intézetnek akkori kormányzója, a b. e. *Nogáll* püspök lett, ki halála napjáig atyai szeretettel viseltetett iránta. Nogáll maga szokta volt tanitani naponkint az intézet növendékeit, kik különben a helybeli premontrei főgymnáziumba jártak. Hittant, latint, történelmet, számtant — — egyszóval minden tantárgyat tanitott Nogáll külön az intézetben s akikben tehetséget látott valamely irányban, azokkal nagyon szivesen foglalkozott tovább. Radnai az intézetnek legtehetségesebb növendéke volt, de tanultságának javarészét, különösen pedig a mai papi generációban már alig található klasszikus latinságát Nogállnak köszönneti.

Elvégezvén — a legfényesebb sikerrel — a gymnáziumi osztályokat *Szaniszló* püspök felvette őt a papnövendékek közé s a theologiai tanfolyam végzésére *Budapestre* a központi papnöveldébe küldötte.

1867-től 1871-ig volt növendéke ezen intézetnek, melynek rektora *Ipolyi* Arnold, a későbbi váradi püspök, prefectusa báró *Hornig* Károly volt, aki a mai püspökszentelésnél mint egyik consecrátor-püspök szerepelt. Az egyetemi tanárok között pedig volt *Samassa* is, az egri érsek. Radnai tehetsége a központi szeminárium növendékei között is kitünt, az egyetemen pályadijat nyert s elnöke lett a hirneves *Magyar Egyházirodalmi Iskolának*, melynek kebelében tette meg első irodalmi kisérleteit.

Tanulmányai befejeztével *Lipovniczky* püspök 1871. aug. 16-án pappá szentelte Radnait és *Endrődre*, az egyházmegye legnagyobb hitközségébe küldte káplánnak. Alig volt félévig Endrődön, *Nagyváradra*, udvarába rendelte őt Lipovniczky püspök, kinek ugyszólván kezdettől fogva meghitt, bizalmas embere lett. Szentszéki jegyző, majd 1875-ben titkár lett s ettől kezdve másfél évtizeden intézte az egyházmegye ügyeit.

Itt találta őt midőn Váradra jött 1887-ben dr. *Schlauch* Lőrincz püspök, akinek felterjesztésére 1889-ben váradi kanonokká nevezte őt ki a király.

Egy ideig még mint oldalkanonok és irodaigazgató a püspök udvarában maradt, majd a szeminárium kormányzását vette át.

Mint kanonok élénk és befolyásos részt vesz a káptalan minden ügyének intézésében.

Egykori jóltevője b. e. Nogáll püspök halálakor, hálával emlékezve meg második nevelőjéről, 10.000 korona alapitványt tett Nogáll püspök intézetének fenntartására.

Erdemei elismeréseül a király 1892-ben *prépostnak*, pápa ő Szentsége pedig 1901-ben praelátusnak nevezte ki.

Az uj segédpüspök egyike a magyar klérus legjobb szónokainak. Klasszikus müveltsége, alapos készültsége, megnyerő megjelenése, finom distingvált modora, gyönyörü előadása igazi nagystilü szónokká teszik őt.

A megye és város előkelő köreinek közkedveltségü alakja az uj segédpüspök, aki a vármegye gyüléseinek is szorgalmas látogatója.

—

Radnai Farkas mint költő.

Egy régi, poros könyvben bukkantam rá véletlenül a 287. lapon a következő sorokra:

»*Radnay* Farkas (1848 —) jelenleg püspöki titkár. Költeményeiben a hő érzelmek magas gondolatokkal vannak termékenyitve s az eszmék és érzelmektől áthatott tartalom emelkedett felfogással, szabatos külalakban van előállitva. Egyházi költészetünk nagy veszteségére régóta hallgat. Forditotta Redwitz Amananth-ját«.

Valami husz esztendős a könyv. Ma, mikor ismerjük Radnait, mint szilárd elvü, vaskövetkezetességü s vaslogikáju főpapot, mikor régóta szeretjük benne a kiváló egyházi szónokot, kétszeresen kiváncsiak lehetünk arra az ismeretlen költőre, a kitől az a régi könyv a 287. lapon olyan szép szavakkal emlékezik meg s a kit nevéről olyan jól ismerünk. Milyen lehetett a fiatal poéta Radnai Farkas?

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A vénkisasszony.

Irta: Szabó Ilona.

— Igen, hogy miért is maradtam én vénleány? — vette föl a szót a filigran testalkatu — hogy ne mondjuk nagyon sovány — s banálisan szólva, talán sok tavaszt átélt, de igen-igen hamis szemü postáskisasszony.

Sokan valának az egyszerü kis postaszobában, mely egyuttal nappali, háló és fogadószobáját képezte a valaha jobb napokat látott szegény postáskisasszonynak.

Már az igy szokott lenni. A titkos sejtések elmulása, a nagy remények letörése, a csalódások, a tönkremenés után még boldog, ha beevez valamely csöndes kis révbe, hol két keze fáradságos munkájával keresse meg mindennapiját. Behuzódik maga szőke hálójába s onnan szövögeti tovább nyugodt lemondással, biztos kezekkel a mindennapi robot kenyeretadó szálait.

És még pesszimista sem lesz. Veszi ugy a jelent, ahogy van; az elmult napok, a régi szebb, jobb idők, mint eltemetett édes emlékek, mint szines álmok szunnyadnak lelkében.

Aztán nem fáj az emlékek felujitása, nem az álmok ujból való átálmodása. Belenyugszik, beletörődik sorsába, él a jelennek és elfelejti a multat. A visszaemlékezés idején ugy lapozgat lelkében, mint rég olvasott érdekfeszitő regényben, melynek egyes megkapóbb fejezeteit el-elmesélgeti olykor-olykor haligatóinak.

Mert eljönnek hozzá naponta a helységbeli urak; ámbár tán nem is annyira ő hozzá, mint csupán a postára. Hisz' eljönnének bárki kezelné a postát, mivel ugy a szokásaik közé nőtt ez a nappali kaszinózás, mint este a kaszinóban a kaláberezés. Mert hát ennek nem szabad elmaradni!

A postán aztán ott van hol ez, hol az, egyik ott éri a másikat, igy aztán lassankint összegyülnek és kezdetét veszi a nagy terefere. Mert, hogy a férfiak nem szoktak pletykázni, nem jó elhinni; városban arravaló a vendéglő, kávéház mi egymás, falun a posta meg a kaszinó.

Még jó, ha férfi van a postán. Pipaszó mellett pompásan el lehet kvaterkázni s egyetmást Istenigazában letárgyalni. De a postáskisasszony nagyon kegyes, ha a füstölésre engedélyt ad, mert hát édes Istenem az a potya uton származott kis puderecske olyan szörnyen veszélyeztetve vagyon általa. No, de azért egész jóindulatulag, a gyönge máz feláldozásával ad szabadságot vendégeinek, hogy öt percz alatt füstfelhővel torlaszolják el egymástól magukat.

Igy persze, rég megszeretve a helyet, megszeretik a postáskisasszonyt is. Aki mindig egyforma kedélyü, egyforma kinézésü, épp ugy, mint az a robotos munka, melyet nap-nap után gépiesen végez.

Ha szünetel a dolog, közéjük ül, s megpihenteti fáradhatlan kezét. A folytonos egyformaságtól nehéz agyát felfrissiti a szellemes diskusszió, s ha belemelegszik a beszédbe, elhallgat mindenki, mert belemélyed a rég lecsukott érdekes regénybe s élvezik az egyes fejezetek szines, élénk előadását.

Ilyenkor még szépnek is tetszik. Fekete szemeiben mély tüz vibrál, arczáról a ránczok mintha eltünedeznének s fiatalos, rózsás pir boritja be. E pillanatokban sejthetők az elmult kincsek: fiatalság, szépség, báj, a felfrissitett reminisczenciákból felcsapódó tüzláng fényénél hihetők el, hogy mindezek pompázatos, nagyszerü valósággal virultak valaha.

S csodálatos! mindannak, mi volt, csak nyoma van meg, de a szép fekete szemek tüze nem hamvadt el egészen, a hosszu fekete haj ragyogó fénye nem kopott el egy cseppet sem. A csalódások, szenvedések, gondok nem voltak képesek fehér szálat szőni közéje, megmaradt gyönyörü szinében, ragyogásában, nagyszerüen ellentállva mindeneknek.

Nem is csoda, ha e szép szemeknek s hajnak rabja lett — ugy a maga módja szerint — az őszülni és kopaszodni kezdő patikus. No aztán? — a hervadásban is jól esik a hódolat . . .

Épp, hogy benyitott a szivében tavaszi zsendülést rejtegető, fején loknisfürtökkel diszlő patikus, abban a pillanatban felelt volna a postáskisasszony a pajzánkodó doktor kérdésére, de nyomban el is hallgatott, mert sziven találta a várva-várt s mégis váratlan megjelenés.

Tovább kutatva régi könyvek közt csakugyan ráakadtam nehány versére s a mint azokat elolvastam, ugy éreztem magamat, mint a buvár, a ki rég elfeledett értékeket talál a tenger fenekén. Komoly, magasan szárnyaló versek, a melyekről azonban rögtön meg lehet ismerni a mai Radnait: a finom izlésü főpapot, egyháza buzgó fiát, a kiváló szónokot.

Szónoki hatásra törekszik verseiben. Filozofál, de lelkesit vele. Bölcsész és költő egyszerre, a ki gondolatait költői formában és szónoki csoportositásban fejezi ki. Forditásai és eredeti költeményei egyaránt kitünnek ugy tartalmuk, mint külső formájuk által. Ha át olvastuk őket, lehetetlen alá nem irnunk egy kritikusának fent idézett végső sorát: egyházi költészetünk vesztesége, hogy régóta hallgat.

Költeményei közül itt adjuk egyikét a legsikerültebbeknek.

Máriahóra.

Hasadj fel, hasadj fel fel feslő rózsabimbó,
Pirulj ki, pirulj ki legszebb rózsahajnal!
Fénysugáraidnál hadd dalljak, hadd zengjek
Epedő ajakkal!
— Kél, pirul s mosolya végig fut az égen
S mosolyára ah! ki boldogabb a földnél? . . .
Kipirult hajnalnak rózsafelhőjében
Magasztos fenséggel »ki az, a ki fölkél?«

Oly fényes az a pir, tündököl a sugár,
A mint szemérmesen át-átfut nyugotra . . .
S im tüzes csókjára ajakam megszólal,
Mint a Memnon szobra.
S az ég királynéja magas fenségében
Fényes koronával, omló aranyhajjal
Áldást mosolyogva — ott ragyog az égen,
Szebben, gyönyörübben, »mint a kelő hajnal«.

Áldoz a természet, virágok kelyhéből
Száll égbe az édes ima illatárja;
Dalol a madárka és sok ezer hü sziv
Visszafelel rája.
— S fényes hajnalán Őt áldja, Őt az ének,
Ki az éjszakában is vezérlő fény volt;
A veszett édenben elhangzó igéret
Hozzá fügve fénylett, mint éjjel »a szép hold«.

. . . Virágok mosolygnak . . . megtörik a sugár
Szines kelyheiknek rezgő harmatában;
Mint megannyi szép szem, a melynek könnyében
Tenger boldogság van!
— Mintha szüz Anyámnak szent erényit látnám,
Melynek sugarától minden bájos fényt kap.
Te a nagy mindenség s idő felett állván,
Fölragyogsz, tündökölsz »ékesen, miként nap!«
S hogyha köd borongva tér a nyiló tájra.,
Ha zivatar támad a mosolygó égen —
S mint bolygó tüz felgyul a szenvedély lángja
S éget, sebez mélyen.
Kipirul a hajnal! s felhő, köd eloszlik,
Ujra látjuk, ujra a mosolygó eget:
Sugárid a bünök sötét hadoszlopit
Áttörik »miként egy jól rendezett sereg« . . .

. . . Pirulj ki, pirulj ki legszebb rózsahajnal;
Tündököl, tündököl nagy, öröktüzü nap!
Fénysugáraidnál epedő ajakkal
Hadd zengjek, hadd dalljak!
— Nevedet szeretném minden szivbe irni,
Bevinni e sugárt mindenik kebelbe!
Ha tud a természet örömében sirni,
Az ember is Téged méltón ünnepelne! . . .

Régi dal . . . 31 évvel ezelőtt irta, mikor még az ifju Radnai saját érzelmeit ültette át a franczia Borel e strófájában:

Es fölmerülő szép emlékeim
Edes dallamba olvadoznak át,
Melybe szeliden rám hajló muzsám
Vegyiti tiszta, őszinte dalát.
És hallgatom . . . s költészetem egén
Meg-megjelen egy fájó költemény . . .

Jelenjen meg hát most előttünk is egy szép emlék a multból: Radnai költészete s mig a közélet vezérei és közkatonái ünneplik benne a főpapot és szónokot, mi, az irodalom közkatonái tisztelegjünk Radnainak, a költőnek.

Az igazoló bizottság ülése.

A főrendiház állandó igazoló bizottsága tegnap délelőtt 11 órakor Daruváry Alajos elnöklete alatt ülést tartott, amelyen Vay Gábor gróf vagyoni képesitését megvizsgálván, azt elismerte s elhatározta, hogy jelentését ennek megfelelően fogja a főrendiháznak előterjeszteni.

TAJÉKOZTATÓ.

Jan. 26. Kath. Kör. közgyülése.
Jan. 26. Szigligeti-társaság felolvasó ülése a kir. kath. jogakadémián.
Jan. 26. A Réti Népkör közgyülése d. u. 3 órakor.
Jan. 26. A nagyváradi ipartestület közgyülése d. e. 9 órakor.
Jan. 30. iskolaszéki ülés a városházán d. u. 3 órakor.
Febr. 2. Ipartestületi Hitelszövetkezet közgyülése d. e. 10 órakor.

—

A kath. autonomiai kongresszus.

— *Éjjel érkezett táviratunk.* —

Budapest, jan. 25.

A kath. autonomiai kongresszus mai ülése iránt nagy volt az érdeklődés s futó tüzként terjedt el a városban a szavazás eredménye, hogy a 27-es bizottság javaslata *általánosságban el lett fogadva 69 szóval* ötvenhat ellen.

Kiváncsian várjuk most már, a javaslat tervezői elfogadják-e majd a püspöki karnak a részletekre tett módositásait s különösen mit szól majd a kormány az alapok és iskolákra vonatkozólag előterjesztett püspöki javaslatra.

*

Az ülés lefolyásáról tudósitásunk a következő:

Elnök: Gróf Szapáry Gyula.

Zichy Nándor kijelenti, hogy ha a püspökök értesülve lettek volna jó előre a bizottság határozatáról, ujból és nagyobb körültekintéssel állapitották volna meg ez ügyben való maguktartásukat.

Ugron Gábor dühösen és élesen apostrofálta a főpapokat. Azt hittük — ugymond hogy a főpapok élünkön fognak állani, de csalódtunk . . .

Hillel főrabbi mondta egykor: A vőlegénynek még ha csunya a menyasszonya, akkor is azt kell mondania, hogy szép! Igy is elég baj szegénynek, hogy rossz vásárt csinált. (Viharos derültség.) *Hillel* azonban tarizeus volt, mi pedig nem vagyunk azok s igy nem is dicsérhetjük az autonomiát. Minden élő lény ugy él, ugy gondolkozik és cselekszik, a hogy természete kivánja s körülményei engedik. A szarka tüskés ágakból készíti fészkét, a fecske puha pelyhekből s szükre csinálja a fészek nyilását, hogy a szemtelen verebek tolakodásait meggátolják.

Nekünk is ugy kell megcsinálni az autonomiát, hogy a körülményeknek és vallási elveinknek megfeleljen s az idegenek tolakodásaitól megőrizhető legyen. Vegyünk példát a fecskétől. (Taps és éljenzés.)

Ugy van az már a világ kezdete óta. A kislány is egész uton csak azért fohászkodik, bárcsak meglátná azt a bizonyos egyetlen lényt, sőt el is van rá készülve, meg van róla győződve, hogy látni fogja; mégis, mikor elétoppan, zavarba jő, meglepődik, remeg, vére arczába siet, szive lokomotiv gyorsaságával versenyez. Ez is olyan, aminek parancsolni nem lehet! . . .

Mig a gyógyszerész elhelyezkedett addig a kisasszony is összeszedte magát és lassan el kezdte mondani élettragédiájának — ha ugyan élettragédia az, ha valakiből vénleány lesz — banális történetét. Mert banális, közönséges történet ez mindahány, bármiképp is legyen konstruálva.

Fénylő fekete hajat simogatva dől hátra a kiálló ruganyokkal ékeskedő kis kanapén, melynek, valamikor finom, de most már kopott, szintelen ripsz behuzata argumentált a hajdani szép idők mellett s mely a hanyatlásban is hüséggel kitartott urnője mellett.

A kis doktor izetlenkedett, valami pikantériát várt az elbeszéléstől; az erkölcsös, komoly főjegyző azonban momentán megróvásban részesitette. A leintések sorozatának e beköszöntője után, a torkát köszörülő kis szolgabiró is elhallgatott s dicséretére legyen mondva, illedelmesen viselte magát mindvégig.

— Hát azt akarják tudni, miért vénültem meg lányfővel? — kezdé a postáskisasszony és hamiskásan hunyoritott szemével, mire a kis doktor füleit hegyezgeté.

— Hajh, annak története vagyon. De milyen története? Akkor nagyfontosságu s mint a következménye mutatja, egész életemre kiható, ma már jelentéktelen semmiség. Rég eltemetett dolog, mit az egymásra halmozott emlékek alól immáran alig vagyok képes előkotorni . . . Tudják volt nekem szivem is. De nemcsak szerelem lobogott benne, hanem őszintén, önzetlenül szeretni is tudott. A mostoha anyámnak volt egy szép kis lánya, azt én őszintén, igazán, mélyen szerettem Ami szeretettel öveztem volna édes anyámat, mindazzal az én bájos mostohatestvérkém vettem körül.

Elhallgatott, körülnézett hallgatóin, kik mély érdeklődéssel kisérték szavait és elégedetten folytatta:

— Nos hát azért a gyermekért képes lettem volna bármire. Többen jártak a házunkhoz és az én szivem már régen tüzet fogott. De ez csak az én titkom maradt, majd később megosztottam azzal, akit megilletett . . . Hogy az ifju sziv erre van predesztinálva: ősrégi dolog. Az én tizenhétéves kis hugom is elvesztette szivét s vele együtt az eszét, mi körülbelül bohó kis szivébe volt letéteményezve. Akit ő szeretett, az nagy ur volt és mostoha — anyám, a rangnak feltétlen hódolója, fölöttébb sokra becsülte. Aki engem szeretett? — hja! az szegény ember volt, aki bizony csak nyomorult aczéltollával válogatta ki salaktól ment becsületes szivéből a megélhetést lehetővé tevő gyöngysorokat . . . Lássák, igy esett meg aztán, hogy az igazi férfit, a becsületest, a tiszta jellemüt, mert az puszta véletlenségből nem birt tizezer holddal, mert a szegénynek született, de a lelke gazdag volt, szive kincsekkel, aranyakkal telve, számüzték házunknak meg tájáról is. És én nem panaszkodtam! Szivembe zártam keserüségemet s még forróbban szerettem — ideálomat, és még jobban beczéztem kis mostoha hugomat. Mert sajnáltam nagy tévedésében, roppant elvakultságában, szántam őket sajnálatos lelkiszegénységükben: hogy tömjénezznek az erkölcstelenségnek, a léha ágnak, hogy bálványozzák a gazembert!

Szakgatottan, mélyen felsóhajtott s most már mindenki részvéttel hallgatta. A könnyed hangból felsirt néma bánat lebilincselte a pajzán élczelődést, lelkébe mélyedt mindenik. A bemohosodott lelkekből felszabadult emlékezés halotti csendben borongott köröttök.

— S lássák — törte meg a csendet az elbeszélő — én is beálltam az igába. Megpróbáltam elfojtani az undort, mit éreztem az iránt az erkölcstelen, léha ember iránt. Megkisérlettem, nem csak udvariasan, de szivélyesen, nyájasan, hazug módon, mert nem éreztem semmi jól iránta, tömjénezni a gazságnak, a siker feltételes reményében . . . Ők hitték, hogy elveszi Klárikat, én nem hittem, csak valami csodától tettem lehetővé. Csodák pedig manapság talán nem is történnek. Amint nem is történt. S igy nekem lett igazam. Csak az a baj, hogy a tömjénezésben elfüstölődött vagyon s

Van egy madár Azsiában s fészkét mindaddig a földre rakta, mig azon szigeten kikötött hajó patkányai, az eddig békés nyughelyet meg nem támadták. Midőn a közeli veszély nagyságát felismerte megváltoztatta életmódját s az ágakra épité fészkét. — Mikor fogunk már mi észre térni, mikor fogunk feljebb épiteni?

Az elaboratum nem emel magasabb régiókba, ott hágy a hol voltunk s ki leszünk téve annak, hogy minden sárban járó reánk taposson. (Perczekig taps.) *Nem fogadja el az elaboratumot.*

Sámassa érsek felel *Ugron* támadásaira. Nyugalom, higgadt megfontolás, józanság kell ezen igen fontos kérdés eldöntéséhez. Körültekintéssel kell megtenni a fontos lépést, melytől igen sok kérdés megoldása függ a jövőben. A jó hajós nem csak az iránytüt nézi, mely irányban keresse a várva-várt száraz földet, de körül is tekint, nem fenyegeti-e megfenekléssel hajóját a zátony s elnyeléssel a tátongó örvény. — (Taps és szünni nem akaró éljenzés.)

Hoványi Szavazzunk! szavazzunk! kiáltások közepette áll fel s méltatja a szavazás fontosságat. Nemcsak a történelem mond kritikát tettünk fölött, de számolnunk is kell majd az Ur itélőszéke előtt. Szavazzunk tehát ugy, hogy lelkiismeretünk nyugodt legyen.

Elnök: Elrendeli a szavazást.

A szavazás eredménye: 69 szóval 56 ellenében a 27-es bizottság javaslatát általánosságban elfogadták.

A javaslat általánosságban való elfogadása mellett szavazott tiz püspök és négy rendfőnök.

FARSANGI NAPTAR.

Febr. 1. Tisztviselők bálja.
Febr. 2. A 48-as Népkör tánczestélye.
Febr. 5. »Helyőrségi bál« a Keresk. Csarnokban.
Február 8. Katholikus kör bálja.
Febr. 9. Nyomdászok bálja a Zöldfában.

—

becsület, mik az élet fundamentumát, lényegét, tartalmát, magát az életet képezik.

— Ejha! mesemondó néni csak tán nem altatott el ilyen nagy-nagy gyermekeket középkori meséjével? — szőtte közbe tréfásan postáskisasszony. No de unalmas ne legyek, hát itt lesz rögvest a megokolása az én aggszüzességemnek . . . Megrendült a hitem a férfiben. Tönkre tette ábrándjaimat a Klárika szerencsétlensége . . .

— Szegénységemben már itt robotoltam a hivatalszobában tért vissza hozzám, tán hűséges szivvel, tán csupa konvenczionális kötelességből a számüzött ideál. Az ideál, kit tiszta leánylelkem látott és ismert férfinek. A hugom szomoru esete óta nem hiszek ő benne sem, pedig lehet, nem érdemli ezt. Nem tudom. Nem tehetek róla! Ezt az egy illusiómat nem akarom széttépetni, ezt az egy hitemet akarom megmenteni. Hinni akarom, hogy van még igazi férfi, hogy van még férfi ideál . . . O is agglegény. S igy az illusiom még nem foszlányos rongydarab a hitem tehát még hit lehet. Bolondság ez is, mint bolondság minden e világon, tán az élet maga is! . . .

— No lám, igy maradtam én vénleány! — fejezte be elbeszélését szomoru nevetéssel a hamis szemü postáskisasszony.

———

ORSZAGGYÜLES.

—

A képviselőház ülése.

Budapest, jan. 25.

A képviselőház ma mentelmi ügyekkel foglalkozott, melyek tárgyalása folyamán érdekes volt a *Bartha* Miklós ügye. Bartha Miklós erősen megtámadta *Agai* Adolfot, mert az lapjában sértő módon nyilvánosság elé vitte *Timon* egyetemi tanár családi életét. Agai ezért sajtópert inditott Bartha Miklós ellen.

A mult országgyülés képviselőháza ki is adta Barthát, most is kiadását inditványozta a mentelmi bizottság, ámde a többség *Szederkényi* és *Rakovszky* inditványára nem függesztette föl Bartha mentelmi jogát. Ebben az Agai ellen tüntető határozatban kormánypárt és ellenzék egyaránt részt vett.

Meglepetés volt, hogy *Gerove* László kormánypárti képviselő *Vázsonyi* érdekében interpellált. Figyelmeztette a közoktatásügyi minisztert, hogy az egyetemen rendszeresen lázitanak egy képviselő ellen és az ifjuság politikai pártok szerint szervezkedik. *Wlassics* azt felelte, hogy nem helyesli, hogy agrárpárt, reform-párt, nemzeti párt van az egyetemen.

— Hisz a fia a reformpárt elnöke! kiáltották.

Wlassics ujra hangsulyozta, hogy elitéli az ifjuság politikai pártfoglalását.

*

Tallián Béla elnök megnyitja az ülést. Felolvassák a mult ülés jegyzőkönyvét, utána harmadszori olvasásban elfogadják a vármegyei javaslatot.

Mentelmi ügyek.

Kabos Ferencz a mentelmi bizottság előadója beadja jelentését *Ugron* Gábor párbajügyében s ajánlja, hogy a Ház függessze fel mentelmi jogát.

Madarász József: A párbajt ép olyan bünös cselekedetnek tartom, mint a gyilkosságot. Természetes tehát, hogy mivel a bíróság a párbajügygyel nem ugy akar foglalkozni, mint a közönséges gyilkossággal, nem járulhatok a mentelmi jog felfüggesztéséhez.

A Ház az előadó javaslatát fogadja el. Felfüggesztették *Szüllő* Géza mentelmi jogát is, de az előadó javaslata szerint nem függesztették fel *Pavlovics* Lyubomirnak mentelmi jogát egy kihágási rendeletbe ütköző vétség miatt. *Rakovszky* és *Győrffy* mentelmi jogát felfüggesztették.

Bartha ügye.

Bartha Miklós mentelmi jogának felfüggesztését kéri a bíróság, sajtó utján elkövetett rágalmazás ügyében.

Szederkényi Nándor: Ez egy igen kinos ügy, amely mondhatom az egész országban méltó fölháborodást keltett. (Igaz, ugy van a jobboldalon.) Ahoz a nemtelen támadáshoz, mely a Timon Akos ellen irányuló czikkben foglaltatik s mely a Borsszem Jankóban jelent meg, nem akar hozzá járulni azzal, hogy a czikk tárgyát elmondja. (Tetszés a jobboldalon.) Betolakodik családi szentélyébe. Október 4-én különben a sajtóbiróság a Borsszem Jankó szerkesztőjét már el is itélte. *Bartha* Miklós megvédelmezte és megtorolta a támadást és most ezért üldözik. A tisztességes sajtónak ez kötelessége. Határozati javaslatot ad be, hogy ne függeszszék fel Bartha mentelmi jogát. (Elénk tetszés minden oldalon.)

Rakovszky István csatlakozik Szederkényi javaslatához, mert aljas módon támadták meg a női becsületet, melyet meg kell védelmezni.

Elnök: Kérem azon képviselő urakat, akik a mentelmi jogot fel akarják függeszteni, álljanak fel.

A jobb oldalon néhányan felállnak, velük *Erdély* Sándor volt igazságügyi miniszter.

Elnök: Most azok áljanak fel, akik a felfüggesztést ellenzik.

Az egész Ház feláll és harsány éljenzésbe tör ki.

— Gyászmagyarok! — kiált *Rakovszky* az előbbi képviselők felé.

Még néhány mentelmi ügy elintézése után napirend előtt *Gorove* László sürgős interpellácziót terjesztett be a Vázsonyi ügyben.

Gorove László elitéli az egyetemi nemzeti pártnak dr. Vázsonyi Vilmos országgyülési képviselővel szemben tanusitott eljárását és az egyetemi nemzeti párt politikai müködése tárgyában, ugy a kultusz, mint a belügyminiszterhez a következő interpellácziót nyujtotta be:

»Van-e tudomása a kultuszminiszter és belügyminiszternek arról, hogy az egyetemi ifjuság kebelében egy párt nemcsak politikai felekezeti-politikai üzelmekre adja magát, hanem lázitásig is megy és miután az ifjuságí pártok jogosultsága csak az egyetem falain belül van és mihelyt kilép, már nem az egyetem belső ügye, szándékoznak-e a miniszter urak az ilyen üzelmeket megrendszabályozni?«

Vázsonyi ügye.

Wlassics Gyula kultuszminiszter a belügyminiszter nevében is kijelenti, hogy az egyetemen való politikai pártalakulásokat elitéli. Az interpellácziára ugy a maga, mint a belügyminiszter nevében érdemlegesen óhajt válaszolni. Szerinte az ifjuság az egyetem falain belül is, csak köri elnökök megválasztására jogosult s ily értelemben engedhető meg a csoportosulás. Határozottan elitéli, hogy a pártok a választások után is fennállanak, különösen ily nevezések alatt: agrár, szabadelvü, radikális, nemzeti, reform stb. (Helyeslés.) Az egyetem czélja a nevelés, nem a pártoskodásra való.

Rakovszky közbekiált: A radikális pártnak *Wlassics* Tibor az elnöke!

Wlassics kéri a Házat válaszának tudomásul vételére.

A Ház a választ egyhangulag tudomásul veszi, ugyszintén Gorove is.

Elnök ezután az ülést bezárja.

Legközelebbi ülés hétfőn.

A kulisszák mögül.

— Fővárosi tudósitónktól. —

Budapest, jan. 25.

Horánszky belügyminiszter.

Széll Kálmán hazaérkezett és vele jött *Bécsből* annak a hire, hogy *Horánszky* Nándornak belügyminiszterré való kinevezése most már csak rövid idő kérdése. Beavatottak szerint a kormányelnök a kinevezést már elő is terjesztette a felségnek és a király jóváhagyólag tudomásul vette.

Horánszky Nándornak kinevezésével kapcsolatosan *Széchenyi* Gyula grófot, régebbi kérelme alapján, fölmentik a király személye körül való miniszterségétől és helyét egyelőre *Széll* Kálmán foglalja el.

Pesti orvosok és Széll betegsége.

Budapest orvosprofesszorainak köreiben nagy visszatetszést szült, hogy *Széll* Kálmán kormányelnök idegenben, Bécsben vetette alá magát a műtétnek. Ebben a bizalomnak a hiányát látják a magyar orvostudomány iránt. Csak laikus embernek köthető az orrára az a mese, hogy *Széll* csak Bécsben tapasztalta, hogy baja komoly. Az ilyen bajok nem jönnek meglepetésszerüen és a háziorvos tudatlanságára vallhatna az, ha a kór helyét megszemlélvén, pontos diagnózist nem ad.

A deési mandátum megsemmisitése.

Még mindig szóvita tárgyát képezi a deési mandátum megsemmisitése. Es méltán, mert bebizonyult, hogy az osztó igazság nem egy. A törvényhozás teljes érvénytelenségi oknak veszi azt, ha a jelölt vagy egyenes megbizottja etetiitatja a választókat. *Teleky* Domokosnak tehát megsemmisitették a mandátumát, mert a saját portáján a maga cselédeivel kináltatta meg a választókat. De nem semmisitették volna meg, ha a korcsmában valamely kortes ötször annyi választót itatott volna le a botrányos részegségig, mert a külszin fönntartódott volna: nem a jelölt, sem a megbizottja itatott. E szerint tehát igaza lehet a Kuriának is, a Ház igazoló bizottságának is, de legigazabb dolog az volna, ha egyáltalán minden etetést-itatást érvénytelenitő oknak vennének. Inkább semmisitsenek meg minden választást, semhogy módot adjanak arra, hogy a törvényt meglehessen kerülni. Ilyeténformán a visszaéléseknek gátat vetni sohasem lesz lehetséges.

Erzsébet-szobor pályázat.

E hónap 22-én járt le az Erzsébet-szobornak pályázata. Aznap este 6 óráig a műcsarnokba kellett szállitva lenniök a pályamunkáknak.

A pályázati föltételeknek egyik sarkalatos tétele az, hogy: *titkos*.

Hogy azonban ennek a föltételnek mikép feleltek meg, szolgáljon illusztrálásul az, hogy a pályázat még le sem járt, a fél város azonban már tudta, hogy ki pályázott, milyen jeligét visel a pályázata és mit ábrázol a pályamunkája. Es ezt nevezik nálunk titkosnak. Mégis megesett, hogy egy ujságirónak, aki a pályázat lejáratának estéjén azt a kérdést intézte az átvevő bizottság egyik tagjához, hogy vajjon mind a tizennyolcz pályamunka beérkezett-e (megjegyzendő, a számot titkolták) azt a választ kapta, hogy ne adja a beavatottat, ő, a méltóságos ur, ugy sem megy lépre.

Egyébként már most megirhatjuk, hogy a zsüri az első tanácskozáson nem fog dönteni végérvényesen.

Néhány szobormintát kiválaszt és azután ezek között szükebb birálatot ejt meg.

Már arról is beszélnek, hogy a legtöbb sánsza *Fadrusz* Jánosnak van.

UJDONSAGOK.

A Kath. Kör közgyülése.

Városunk egyik legtevékenyebb és leglátogatottabb köre, a *Kath. Kör* tartja ma közgyülését, immár fennállása óta a hatodikat.

A közgyülésnek több fontos és érdekes tárgysorozata lesz, igy:

az évi jelentés előterjesztése,

a számvizsgáló bizottság jelentése,

a jövő évi költségelőirányzat és a minden második évben megejtetni szokott tisztujitó választás.

A tisztujitó választás, miután az eddigi tisztviselők ügybuzgalmuk és a kör érdekei iránti lelkiismeretes viselkedésük folytán a kör tagjainak teljes megelégedését és elismerését vivták ki, valószinüleg a volt tisztviselők megválasztásával fog végződni.

Uj emberek egyedül a választmányba fognak kerülni, melyben elköltözés és elhalálozás által két hely üresedett meg. E két helyre a legnagyobb valószinüség szerint *Grócs* Béla kanonok és *Justh* Károly takarékpénztári tisztviselőnek vannak a legnagyobb kilátásai.

A Kör vezetősége különben ez uton is kéri a tagokat, hogy a közgyülésen minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

A közgyülésnek különös érdeket kölcsönöz az az örvendetes körülmény, hogy az egylet ügybuzgó, nagynevü világi elnöke, br. *Gerliczy* Ferencz is részt vesz benne s a megnyitó beszédet ő tartja. Eppen ezen örvendetes körülmény folytán a közgyülés **ma, vasárnap délután 5 órakor lesz megtartva.**

Febr. 2. Kath. Szabad Liczeum matinéja a főgimnázium disztermében d. e. 11 órakor.
Febr. 13. Kath. Szabad Liczeum bőjti estélye a főgimnázium disztermében este 6 órakor.
Febr. 27. Kath. Szabad Liczeum bőjti estély a főgimnázium disztermében este 6 órakor.
Márcz. 13. Kath. Szabad Liczeum bőjtiestélye a főgimnázium disztermében este 6 órakor.
Márcz. 16. Kath. Szabad Liczeum matinéja a főgimnázium disztermében d. e. 11 órakor.
Ápr. 6. Kath. Szabad Liczeum matinéja a főgimnázium disztermében d. e. 11 órakor.
Apr. 19. Kath. Szabad Liczeum zárünnepélye.

---

* **Erzsébet főherczegnő hozománya.** *Ferencz József* király *Erzsébet* főherczegnőnek *nyolcz millió korona* értékü értékpapirost, 1,200.000 korona *évjáradékot*, egy *kastélyt* a hozzátartozó *nagyobb birtokkal*, egy *palotát Bécsben*, *32 gyémántból* álló remek nyakéket, egy gyémánt-diademot, melltüket, fülbevalókat, gyürüket, *36 személyre való arany evőkészletet* s még egész sereg értékesebbnél-értékesebb dolgot adott nászajándékul. Egyedül az ékszereknek az értéke meghaladja az ötmillió koronát.

* **Uj magyar nemes.** Ő császári és apostoli királyi Felsége *Eger* Lajos nyugalmazott czimzetes őrnagy és törvényes utódainak a magyar nemességet a »rumai« előnévvel dijmentesen adományozta.

* **Pál fordulója.** Tegnap ismét régi nevezetességü nap volt a kalendárium szerint: Pál fordulása. A régi monda azt tartja, hogy ha ezen a napon köd ereszkedik, járvány pusztit a nyár folyamán a nép között. Ha igaz volna is e babona, nem félhetnénk, mert tegnap szép verőfényes idő ragyogott s a ködnek hirehamva sem volt.

* **Leirás egy tanulmányutról.** Az 1900. évi párisi nemzetközi kiállitást több nagyváradi iparos is megtekintette. Ezek között *Lévai* Márton nagyváradi könyvkötő hosszabb tanulmányutat tett a kiállitás megtekintésével kapcsolatosan nemcsak Párisban és Franczia-országban, hanem Angol- és Németországban is. Gazdag tapasztalalait most egy füzetben bocsátotta közre. A csinos kiállitásu érdekes és tanulságos füzet a bevezetésen kivül önállóan foglalkozik a könyvkötészettel általában s a legrégibb időktől mostanig végig vezeti ezen iparág fejlődését. A párisi kiállitáson végig vezet az egyes nemzetek könyvkötészeti csoportján s tájékozódást nyujt az egyes államok könyvkötő iparának állapotáról. Végül a zárszóban a tanulmányut tapasztalatait irja le vonzóan. A kis füzet laikusok előtt is érdekes olvasmány.

* **Két koronáért Rómába.** Részletesen megemlékeztünk *Grün* Lina zsidónőről, aki ruháját teleaggatta olvasókkal s a jóhiszemü asszonyoktól azzal csalt ki pénzt, hogy 2 koronáért elviszik őket Rómába, sőt még értékes ajándékokat is kapnak ráadásul. A rendőrség a csaló asszonyt, aki Nagyváradon is 47 asszonyt becsapott, elfogta. Nyolcz napig ült ez az elvetemült némber a járásbiróság börtönében, a honnét tegnap kisérték át a rendőrségre. A kapitányi hivatal örökre kitiltotta Nagyvárad területéről s haza tolonczoltatja Nyiregyházára.

* **Letört virág.** Egy kedves, szép leány korai haláláról részvéttel értesülünk a következő gyászjelentésből: *Sipos* István és neje Jakab Mariska gyermekeivel Pista és Zsuzsikával fájdalommal megtört szivvel tudatják angyali jóságu kis lányuk, illetve forrón szeretett testvérkéjüknek, *Mariskának* folyó hó 24-én, délután 6 órakor, 4 napi kinos szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogult kis angyal földi maradványait folyó hó 26-án délután 3 órakor fogjuk Sal Ferencz utcza 17. szám alatti háztól az ev. ref. egyház szertartása után az olaszi-i sirkertben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre a jóbarátok és rokonok meghivatnak. Nagyvárad, 1902. január 24. Aldás és béke lengjen a korán elköltözött drága hamvakon!

* **Adomány a Szt. László-templomnak.** A Szent László-templomban a szentély és a templom hajója között tegnap egy diszes vaskorlátot állitottak fel, amelyet iparostársadalmunk egyik kiváló, tekintélyes tagja: *Tátray* Sándor mülakatos készitett és adományozott vallásos lelkületének kifejezéseül az egyháznak. A 8 méter hosszu, 1 méter magas diszes vaskorlát vert vasból készült, gazdag czirádákkal, ornamentekkel, s a fémipar kiváló remeke s becsületére válik az adományozó iparosnak, akinek mühelyéből kikerült, és diszére azt Istenházának, hol méltó elhelyezést nyert.

* **Otvenévi szolgálat jutalma.** *Szémán* Sándor urasági kocsis és *Balzár* Ferencz gazdasági egyesületi kertész tegnap délelőtt kapták meg a földmivelésügyi miniszter által adományozott egy-egy elismerő oklevelet és 100—100 koronát aranyban. A hüséges és hosszas szolgálatukért jutalmazottakhoz *Gerő* Armin rendőrfőkapitány néhány elismerő szót intézett, melyre a gazdasági egyesület nevében *Weingärtner* Andor titkár köszönő szavakban válaszolt. Az ünnepélyes aktuson jelen volt *Balázsházy* Iván földbirtokos, *Szémán* gazdája is.

* **A megye költségvetése.** A belügyminiszter jóváhagyta Biharvármegye közigazgatási, valamint gyámhatósági költségvetését, az 1902. évre. A költségvetés szerint a kiadás 409.340 kor. 40 fillér, a bevétel ugyanily összegben van előirányozva. A megfelelő összeget a miniszter utalványozta is. Kijelenti azonban, hogy a III. oszt. irnokoknak 120 koronáról 200, és a szolgáknak 80 koronáról 120 koronára felemelt lakbérilletménynél előálló többletkiadást a vármegye fedezze.

* **Modern Shylock.** A New-York állambeli Troy városban különös esetre jött rá a rendőrség. Egy asszony 450 dollárral adósa volt egy uzsorásnak, aki folyton-folyvást zaklatta a pénzért. A szerencsétlen körülmények között levő asszony végre azt mondta, hogy öngyilkossá lesz, ha nem hagy fel a lelketlen zaklatással. A szivtelen uzsorás erre kijelentette, hogy ha kötelezi magát, hogy öngyilkos lesz, akkor nem kéri tőle a pénzt. Az asszony beleegyezett, csakhogy megszabaduljon a zaklatástól. Az uzsorás azután időközben tizezer dollárra biztositotta az asszony életét és várta, hogy mikor lesz öngyilkossá? Miután azonban az asszony nem sietett az öngyilkossággal, az uzsorás hétről-hétre sürgető levelet irt, hogy álljon a szavának és pusztitsa el már magát. A minap is ilyenfajta levelet kapott az asszony, azzal a záradékkal, hogy: »rajta! végezze már a dolgát!« — mire az asszony feljelentette s most a rendőrség végzi a dolgát.

* **Meddig érvényes a pénz?** A régi 20 krajczáros és 10 krajczáros pénzekből még sok helyen abban a hiszemben tartogatnak annyit amennyit, hogy az ilyen pénzeknek még értékét láthatják. Pedig nem igy áll a dolog. Akinek régi 10, vagy 20 krajczárosa van, jól teszi, ha elviszi az adóhivatalba. Ott még félértékben beveszik, de csak a jövő héten szombatig. Ugyanott a régi 1 krajczárosokat is beváltják 1 fillérben.

* **A hadmentességi díjak kivetése.** Az 1883. évi XLIV. t. cz. 14. §.-a és a nmélt. m. kir. pénzügyminiszteriumnak 66497—1884. sz. alatt kelt rendelete értelmében az 1902-re megindítandó hm. díjak összeirása és kivetéséhez szükséges bejelentési ivek benyujtására záros határidőül f. év február 28-ika tüzetett ki. Ennélfogva az 1880. XXVII. t.-cz. 13-ik §-a 3-ik pontja értelmében felhivatnak Nagyvárad város összes hadmentességi díj fizetésre kötelezett egyenei, miszerint: a) polgári állásukat, b) lakásukat, c) azon sorozó járás, illetőleg község nevét, melyben a törvény 1. §-ban felsorolt okok valamelyikéből a hadi (hadi tengerészeti) vagy honvédségbeli szolgálat alól mentesittettek, d) azon évet, melytől fogva a felmentés számitandó és e) a reájok, esetleg azon családfőre, kinek családjához tartoznak, a megelőző évben állandó lakhelyükön, esetleg más községekben a kivetett egyenes államadók összegét hitelesen kimutatni, f) azon véd-, illetve dijköteleseknek, kiknek hadmentességi díját a törvény 10-ik §-a értelmében a családfő fizeti, a családfő nevét, a megelőző évi adóját, g) azon véd illetve dijkötelesek pedig, a kiknek hadmentességi díját ugyanazon törvény 11. §-a értelmében a munkaadó fizeti, a munkaadó nevét és lakását a fent kitett záros határidő alatt ezen városi adóhivatalban rendelkezésre álló ürlapokon bejelenteni. Azon véd- illetve dijköteles, ki ezen bejelentés elmulasztotta s e hivatal által bekirant adatokat a kitüzött időben be nem szolgáltatja, az a fent idézett törvény 20-ik §-a értelmében a reája kivetett hadmentességi dij 3—6-szoros összegnek megfelelő pénzbirsággal, esetleg megfelelő fogsággal fog sujtatni. Nagyvárad, 1902. január hó. *Bordé* Ferencz, adó- és pénzügyi tanácsnok.

* **Kollega ur!** Ugy látszik czélszerü lenne, ha az egyetemen gyakrabban tartanának ismerkedő estélyeket a hallgatók és a tanárok. Mert néha nagyon is kellemetlen helyzetek származnak abból, hogy tanár és hallgató nem is ismerik egymást.

Ez például ***Kmetty*** tanárral esett meg.

Eppen a folyosón sietett végig egy félév vége felé, amikor egy jogász állott elébe.

— Pardon kollega ur, nem tudja, hogy hol csiphetném el Kmettyt?

— Oh hogyne! Es miért kellene?

— Hogy aláirja az indekszemet. Már egy órája keresem, de az ördög tudja, hogy hol lődörög örökösen!

— Csak jöjjön velem, majd elvezetem hozzá.

— No ez igazán kedves dolog lesz a kolléga urtól!

Elindultak és Kmetty egy tanterembe vezette az ifjut. Ott beleült a katedrába és pompás humorral szólott:

— Nos itt vagyok! Mit irjak be szorgalmi jegyül?

* **Elcsipett szélhámos.** *Ratocs* Lajos tiszaföldvári illetőségü hely és foglalkozás nélküli kereskedő-segéd két nap óta a helybeli uri házaknál kölcsönt koldult, azonban mindenütt tagadó választ kapott. Tegnap végül báró *Gerliczy* Félixnének irt levelet Novák Lajos aláirással, melyben kérte, hogy a neki szánt pénzt hagyja a postánál. A báróné értesitette a rendőrséget, kiknek a postánál sikerült is elcsipni a szélhámos ifjut, amikor éppen levelének eredménye felől tudakozódott. Az élelmes ifju három napra lezáratott, melynek kitöltése után illetőségi helyére fog tolonczoltatni.

* **Felakasztotta magát.** *Kovács* Bálint 50 éves, családos férfi, ki mint temetkezési szolga Weiszlovitsnál volt alkalmazva, az utóbbi időben nagymérvü iszákossága miatt teljesen meghasonlott családjával. A tegnap éjjelt átdorbézolván, reggel ittasan alaptalanul megvádolt a rendőrségen egy kert-utczai korcsmárost. A rendőrségről haza ment s a házbelieket mind elküldte, hogy egyedül maradhasson, unokahugával, *Csejdn* Mariskával vizet hozatott, s a mig a kisleány kint járt, Kovács Bálint a mester-gerendára felakasztotta magát. Igy találta meg a vizzel visszatérő kisleány, kinek sikoltásaira össze futottak a szomszédok és értesitették az esetről a rendőrséget.

* **Eltünt bakancsok.** *Szelenszki* János iparos padlásáról tegnap éjjel 61 pár kész sárga honvéd bakancs eltünt. A rejtélyes lopásról értesitett rendőrség megállapitotta, hogy a betörés csakis a padlásról volt eszközölhető, s hogy az ellopott bakancsok értéke 610 koronát tesz ki. Egyidejüleg értesitve lett az esetről a nagyváradi rendőrség is azzal, hogy az ellopott bakancsok Sz. Z. J. jelzéssel voltak ellátva.

* **A hétről.**

— Télapó ugyancsak elkésve állitott be az idén. Csak januárban kaptunk egy kis jeget. Egyedül a szegény tisztviselők fizetésemelése az, a mi már régen *befagyott.*

*

— Szeretjük remélni, hogy *Széll* Kálmán revancsot ád Bécsnek. A kiegyezés kérdésében ő fogja Ausztriát megoperálni.

*

Sóhaj. — Csak addig szeretnék élni, a mig egy főherczegnő Magyarországon csinálta a kelengyéjét.

*

Kérdés. Mikor Fejérváry Géza báró beteg volt, az összes lapok a legmelegebb részvéttel irtak róla. Vajjon akkor is *smarn* volt a snájdig táborszernagy urnak, a mit az *ujságok firkálnak*?

*

Szeretné tudni.

Papucsfi: Ugy hallom Mari, a feleségem sétálni megy?

Mari: Igen, a nagysága sétálni megy.

Papucsfi (nagyon kiváncsian): Ugyan nem tudja, vele megyek én is?

*

A hadseregben ismét uj beruházásokat terveztek. Jaj a szegény adófizetőknek. Hiszen ha a hadseregben beruháznak, az adózókat *levetkőztetik.*

*

— Sándor király le akar mondani. Nyugalomra vágyik. Ugy látszik: *drága masinával* se lehet benne a lelket tartani.

(*Kakas Márton*).

* **Egy hektoliter bor 1000 korona.** Sopronból jelentik, hogy a napokban *Bölönyi*, Esterházy herczeg intézője Nyomokay pinczemesterrel megjelent *Ruszton*, hogy a herczegi pinczék számára ruszti nektárt vásároljon. Ruszton az elmult félszázad folyamán az 1863., 1868., 1894., és 1897-ik évek voltak a legjobb bortermő évek. A legutóbbi »évfolyamból« a herczeg emberei megvettek egy hektolitert kerek ezer koronáért.

* **Egy nyugalmazott** tanitó **kényszerutlevéllel.** Valami hideg borzongás fut végig az ember hátán, amikor az alábbi esetre gondol. Egy szegény sorsban tengődő nyugalmazott néptanitó szomoru históriája ez. Már évek óta lakik Debreczenben Győrfy Lajos nyolcz tagból álló családjával. 300 forint évi nyugdija van az elaggott embernek és igy igen gyakran folyamodott segélyért a városhoz. Amikor ingyen kenyérosztás van, mindig két kenyeret kap a szegény tanitó családja. A városnál azonban megsokalták az adományokat és Győrfy illetékességi helyét, Bihar-Torda község előljáróságát keresték meg, hogy vitesse haza a Győrfy családot és gondoskodjék róla a község. Most távirat érkezett Simonffy I. polgármesterhez, melyben Bihar-Torda község előljárósága arra kéri Debreczent, hogy B.-Torda község költségén, kényszerutlevéllel küldjék a Győrfy tanitó 8 tagból álló családját Tordára és a község majd gondoskodik róluk. Az elaggott szegény tanitót tehát öreg napjaira nagyszámu családjával együtt a kényszerutlevélre utalják. Bizony nagyon szomoru dolog az, amikor egy becsülettel megfutott munkásélet után kényszerutlevélre van valaki kárhoztatva hét gyermekével egyetemben.

* **Találtatott** egy héber imakönyv, jogosult tulajdonosa átveheti *Mendelényi* Béla rendőrfogalmazónál.

* **Névváltoztatás.** Grosz Mayer margittai lakos vezetéknevét »Garai«-ra változtatta.

x **Pártoljuk a hazai ipart.** Ma, midőn az ország minden lakója el van telve azon vágytól, hogy a magyar ipar nagygyá és jelentőssé váljék, nem érdektelen azt megjegyezni, hogy ***mindennemü fonott és kosáráruk*** most már magyar anyagból, magyar kezek által készitve kaphatók a Bucsai kosárfonó és faipar telep főraktárában (Nagyváradon, Fő-utcza, Bartsch-ház.) Ezen czikket eddig kizárólag Csehország exportálta hazánkba s igy önmagunkat tesszük nagygyá, ha mindenben a magyar ipar támogatását tüzzük ki czélul. Az idegen ipar csak pénzünkre vágyik, de viszonzást sehol sem találunk. A kinek tehát szükséglete akár házi czikkekben, akár alkalmi ajándékokban előáll, önmagának tesz szolgálatot, ha fenti czéget felkeresi, mert a pontos kiszolgálás mellett pénzt is takarit.

EGYESÜLETEK.

A réti Népkör közgyülése.

Vettük a következő meghivót:

A *Réti Népkör* a folyó hó 26-án, azaz vasárnap délután 3 órakor tartja meg saját helyiségében rendes évi közgyülését, melyre ez uton van szerencsénk az egylet tagjait meghivni. Nagyváradon, 1902. január 25-én. *Gábor* János elnök, ***Magyary*** Jenő jegyző.

IRODALOM.

Irodalmi értesités!

1. A »*Szent Olvasmányok* az év különböző ünnepeire« II-ik bővitett kiadás, képekkel, diszes vászonkötésben; ára 2 kor.

2. »*Elmélkedések* a mi Urunk Jézus Krisztus szenvedéséről és haláláról« vászonkötésben, képekkel; ára 1 kor.

3. »*Szűz Mária a mi Anyánk*« üdvös beszélgetések, diszes vászonkötésben, képekkel; ára 1 kor.

Mindezen könyvek egyházi jóváhagyással birnak. Bármentve küldetnek. Lelkészek erga ss. is megkaphatják.

Megrendelhető Kovács Józon áldozópapnál *Mária-Pócson*, Szabolcs m.

Felolvasó ülés. A Szigligeti-Társaság ma délelőtt 11 órakor a kir. kath. jogakadémia dísztermében *felolvasó ülést* tart, melynek müsora a következő:

1. *Versek.* Irta és felolvassa ifj. *Markus* János, a Társaság rendes tagja.

2. *Vörösmarty lirája.* Irta és felolvassa: *Báthory* Ferencz, a Társ. r. tagja.

3. *A mi darabunk.* Irta és felolvassa: dr. *Adorján* Emil, a Társ. r. tagja.

Hisszük, hogy kiváló társaságunk eme felolvasó ülésén nagyszámu közönség lesz jelen. Egyrészt, hogy elismerését a társaság müködése felett tömeges megjelenésével bizonyitsa, másrészt, mert maga a müsor is kiválóan vonzó és érdekes. Hisz egyik kolozsvári lapban olvastuk nemrégiben, mikor a társaság évkönyvét ismertette, hogy az erdélyi irodalmi társaság méltán vehetne példát a nagyváradi Szigligeti-társaságról, müködését és tevékenységét illetőleg.

IPARÜGYEK.

Az ipartestület közgyülése. A nagyváradi ipartestületnek 1902-ik évi január hó 19-ik napjára meghirdetett közgyülése, amennyiben azon az alapszabály szerint megállapitott kellő számu tagok meg nem jelentek, nem tartatott meg. Az alapszabály 11-ik §-a értelmében — tekintet nélkül a megjelent testületi tagok számára — az elnapolt közgyülés *1902. évi január hó 26-ik napján a tüzoltó őrta-*

nya *tornatermében* mulhatatlanul meg fog tartatni. A gyülés kezdetét veszi délelőtt 9 órakor. Nagyvárad, 1902. jan. 25. *Bertsey* György, ipartestületi elnök.

SZINHAZ.

HETI MÜSOR.

Vasárnap: d. u. Szókimondó asszonyság. este: Ejjel az erdőn.
Hétfő: Stuart Mária.
Kedd: A páholy.
Szerda: A páholy.
Csütörtök: Bibliás asszony.
Péntek: A páholy.
Szombat: Traviata.
Vasárnap: d. u. Gascognei nemes este. Aranykakas.

Aranyember. Jókainak sok sikert aratott szinművét ujitották fel tegnap semmi igyekezettel, nem nagy sikerrel. *Szohner* Olga, kinek Noémi egyik legjobb szerepe, korántsem nyujtott olyan alakitást, mint a milyent tőle megszoktunk. *Kovács* Mariska (Timea) eltekintve következetlenül tulfájdalmas szinezetü játékától, bájos volt. *Szarvasi* a czimszerepet elfogadhatóan játszotta. *Bérczinek* Brazovics szerepe nem való, megfelelő organuma sincs hozzá, — *Benkő* Jolán pedig nagyon is tulzott. Kis szerepeikben ügyesek voltak *Vank* és Kohári. (m.)

Stuart Mária. K. Hegyesi Mari urnő, a nemzeti szinházban történt müsorváltozás miatt mult héten nem jöhetett s igy az érdekes repriz holnap hétfőn lesz.

Igazságszolgáltatás.

A kenderáztatás áldozata.

— Esküdtszéki tárgyalás. —

Halált okozó sulyos testi sértés büntettével vádolt *Linka* Tyódor bünügyében tegnap délelőtt 9 órakor folytatták az esküdtszéki főtárgyalást.

A berendelt tanuk kihallgatása után befejeztetvén a bizonyitási eljárás, dr. *Nagy* Géza kir. ügyész terjeszté elő hatalmas, jogi érvekben és retorikus szépségekben bővelkedő vádbeszédét.

Fejtegeti az itélet és vád lényegét. A vád — ugymond — az igazságot keresi és czélja a tiszta, szin-valót a birák előtt feltárni, hogy objektiv, igazságos itéletet hozzanak. Az igazság feltárása, a való felderitése lebeg szemeim előtt s czélom csak egy, hogy a bünös, gonosztette arányában vegye el méltó büntetését.

Egy szemtanunk van, ki hit alatt vallotta, hogy Linka Tyódor volt az, ki Páska Györgynét heves szóváltás közben fegyverének agyával megsérelmezte. Ez a tanu az elhalt leánya, Páska Floára. Ennek a leánynak az állitásait valónak kell elfogadnunk, mert arra, mint ilyenre kell felépitenünk igazságos itéletünket.

Részletezi a leány vallomását, valamint azon tanuknak esküvel erősitett állitásait, kik a kérdéses napon Linka Tyódort fegyverrel kezében a kenderáztató felől jönni látták. Idézi azon tanuk neveit, kik szeptember 20-án a jelzett időben, előbb heves szóváltást, majd segélykiáltást hallottak.

Ennyi tényhalmaz, ennyi rengeteg terhelő körülmény mellett nyugodt lelkiismerettel kéri a vádlott bünösségének kimondását, a *halált okozó sulyos testisértés* büntettében.

Dr. Nagy Géza kir. ügyész igazán megható vádbeszéde után dr. *Weiszberger* Lipót ügyvéd a vádlott védője mondá el teljesen korrekt védbeszédét. A védbeszédből szónoki szépségei daczára kitünt, hogy bebizonyitott igazságok ellen küzdeni, a terhelő adatok halmazát eltávolitani lehetetlen. Kérelmezte eleinte védencze felmentését, feltevésekre alapitva kérelmét. Hátha a tanuk az est homálya miatt rosszul láttak, — hátha az elhalt leánya boszszuból tett olyan terhelő vallomást? Védbeszéde végén az erős felindulásban elkövetett halált okozó sulyos testi sértés büntettében kérelmezi védencze megbüntetését.

A verdikthozatalra visszavonult esküdtek jó félórai tanácskozás után hétnél több szóval *bünösnek mondták ki Linka Tyódort az erős felindulásban elkövetett halált okozó sulyos testisértés büntettében.*

A verdikt alapján a kir. törvényszék *Linka* Tyódort *4 évi* börtönre itélte, beszámitva büntetésébe a *3 havi* vizsgálati fogságot.

A kir. ügyész az itéletet tudomásul vette, védő azonban semmiségi panaszszal élt és védenczének szabadlábra való helyezését kérelmezte.

A kir. törvényszék a semmiségi panaszt tudomásul vette s elrendelte a vizsgálati fogság fenntartását.

MULATSAG

A nőegylet tánczestélye.

A régi kedves tánczestélyeket ujitotta fel a Biharmegyei és Nagyváradi Nőegylet, mikor tegnap egy minden tekintetben kiválóan sikerült mulatságot rendezett, megmutatván ezzel, hogy báli selyemruha nem okvetlenül elkerülhetlen kellék a fényes sikerhez. Estélyt rendezett a nőegylet, de olyan fényes sikerrel, a melyhez hasonlót eddig egy bál sem tudott elérni. Gyönyörü hölgyközönség vett részt rajta, csupa bájos asszony, viruló szép fiatal leány, a kiket már együtt látni ilyen szép bokrétában is élvezet volt. Hát még tánczolni velük! Erről nagyváradi társas körökben még sokat fognak beszélni s ha végső véleményről lesz szó, az lesz az itélet, hogy a téli mulatságok közül egyike volt a legjobbaknak a nőegylet tánczestélye.

A fényes siker első sorban az egylet fáradhatlan elnöknőjének, báró *Gerliczy* Félixné sz. Korniss Lujza grófnőnek érdeme, a ki mellett báledzett rendezőség igyekezett azon, hogy a nagyszámu hölgyközönség a lehető legjobban mulason.

A tánez előtt hangverseny volt a következő müsorral:

1. Nyitány »*Mignon*« operából Thomas-tól.
2. »*Venus-Keringő*« Des Echerolles István-tól.
3. Töredékek »*Tannhäuser* operából Wagner-tól.
4. »*Magyar dalok*« Frydrich-tól.
5. Dal az »*édes leány*« operettből Reinhard-tól.
6. Egyveleg »*Bánk-Bán*« Operából Erkel-től.

Ezek közül a 4. számot, a »Magyar dalok« czimüt a közönség viharos tapsokkal és éljenekkel fogadta, ugy hogy azt meg kellett ismételni.

Vacsora után tánez következett; a tánczot *Böszörményi* Tildával *Krajcsovics* főhadnagy nyitotta meg. Folyt aztán a tánez páratlan kedélyességgel a késő reggeli órákig. A négyeseket 70 pár tánczolta.

A jelenvoltak közül a következőket sikerült feljegyeznünk.

Asszonyok: Ozv. báró Gerliczy Félixné sz. Korniss Lujza grófnő, Böszörményi Gézáné, Batig Ferenczné, Beroldingen Lili grófnő, Bonetti Lászlóné, Bárczy Lászlóné, Cseresznyés Albertné, Czvek Kálmánné, Charitzer őrnagyné, özv. Des Echerolles Kruspér Károlyné, Dús Lászlóné, Dragallovits altábornagyné, Fröhlich Józsefné, Fischer őrnagyné, Géczy Gézáné, Geher Antalné, özv. Grunwald Henrikné, Harmathy Károlyné, Hegyesi Mártonné, Heringh Sándorné, Hegedüs Gézáné, Karg báróné, Kazinczy Gézáné, Kovács Béláné, Kovalszky Kálmánné, Komlóssy Józsefné, özv. Knapp Ferenczné, Kakas Istvánné, Kubinyi századosné, Mayr Sándorné, Mihályházy Kálmánné, Magyary Gyuláné, Moskovits Miksáné, Miskolczy Barnabásné, Mayr Miklósné, Papp Oszkárné, Pekanovits Imréné, Pápay Endréné, Reviczky kapitányné, Sebestyén Lajosné, Stipsics ezredesné, Steiner Arminné, Schwartz Gézáné, Szentiványi Lászlóné, Soós Jenőné, Szokoll-Wildburg báróné, Szondy Vilmosné, Schmiedt alezredesné, Török Elemérné, Voszka Ferenczné, Wurst Terka, Winkler őrnagyné, Zách Feliciánné.

Leányok: Báró Podmaniczky Emmy, Böszörményi Tilda, Bárczy Rózsika, Beöthy Ilonka, Cseresnyés Lujza és Iczu, Czvek Ilonka, Csikos Mariska, Dús Piroska, Gyöngyössy Erzsike, Gallovits Matild, Géczy Irénke, Harmathy Gizike és Erzsike, Hegyesi Katinka és Annus, Heringh Erzsike, Hegedüs Irénke és Ilonka, Kazinczy Mariska, Kugler Mariska, Kovács Emma, Király Ilka, Sárika és Klárika, Karakas Margit, Lázár Ilonka, Mihályházy Margit, Magyary Erzsike, Miskolczy Irma, Papp Cosima és Ella, Pekanovits Margit, Sebestyén Edith, Stipsics Nusi, Steiner Kornél, Stark Róza, Szilágyi Gabrika, Schanka Irma, Szondy Erzsike, Soós Irénke, Szendrői Ilonka, Szabó Klárika, Török Olga, Voszka Ilonka, Vucskics Julia, Winkler Miczi Zách Terka.

Notabilitások: Dragallovits Vilmos altábornagy, Czvekk Kálmán Dús László, Böszörményi Géza, báró Karg ezredes, Charitzer őrnagy, Heringh Sándor, Kovalszky Kálmán, Mangra Vazul, Papp Miklós, Kovács Béla, Pekanovits Imre, dr. Papp Oszkár, Vucskics Gyula, Makuez Ernő, Géczy Lajos, báró Horváth Károly, Sokoll József, Miskolczy Barna, dr. Várady Zsigmond, Cseresnyés Albert, báró Stipsics József, Hegedüs Géza, Mayor Miklós, Fischer őrnagy, Somidt alezredes.

A kath. kör bálja. *Február 8-án* tartja a Katholikus Kör a *Kereskedelmi Csarnokban* fényes bálját, melyre már a meghivók egyrésze el is expediáltatott. Személyjegy 3 korona. A részletes meghivót, valamint a bál érdekében buzgólkodó rendezőség névsorát helyszüke miatt csak keddi számunkban közöljük.

Az Otthon mulatsága. Rendkivül fényesnek és nagysikerünek igérkezik az az előkelő tánczmulatság, amelyet a nagyváradi tisztviselők rendeznek február hó 1-én az alakulóban levő »Otthonuk« javára. A mint a jelek mutatják, ez a bál teljesen méltó lesz a nagyváradi tisztviselők impozáns és előkelő testületéhez. A tisztviselők Otthona érdekében megindított nagystilü mozgalom a legnagyobb mértékben megnyerte a nagyváradi közönség rokonszenvét, sőt az ország minden részéből nagy érdeklődés mutatkozik a humanus czél megvalósitása iránt. Nemcsak a kir. tábla, törvényszék, járásbiróságok, pénzügyigazgatóság, posta- és adóhivatal és közigazgatás tisztviselői kara, hanem a vidéki biróságok és hivatalok tagjai is a legnagyobb ambiczióval és szeretettel fáradoznak a februári fényes mulatság sikere és ennek segitségével az Otthon alapkövének megvetése érdekében. *Nagy* Ferencz törvényszéki elnök, *Bary* József táblabiró, *Hendel* Ottó tanácsos és *Papp* Miklós pénzügyigazgató agilis vezetése alatt a rendezők hatalmas gárdája mindent elkövet, hogy az »Otthon« bálja az idei szezon legfényesebb és legsikerültebb tánczmulatsága legyen. Kellemes meglepetés gyanánt előre jelezzük, hogy az Otthon báljára a tánczrendeket *Aczél* Henrik geniális és nagyhirü festőművész készíti, gyönyörü akvarellek képében. Ugy, hogy minden hölgy tánczrendje egy-egy önálló eredeti festménye lesz a kiváló művésznek s egyrészt a bált felejthetlen emlékéül szolgál, másrészt mint akvarell müvészi értékü szalon diszt képez. A Fekete sas összes termeiben fog lezajlani a tisztviselők első tánczmulatsága s a mint a páratlan érdeklődés és tömegesen fogyó belépő jegyek mutatják, fényes kezdete lesz az »Otthon« további társadalmi működésének.

Nyomdászok tánczvigalma. Egy esztendeje már, hogy az ország nyomdászai közt mozgalom indult meg egy nyomdász-szanatórium létesitése végett. Az üdvös mozgalom zárt fülekre sehol sem talált — az ólom párájától terhes levegőben meleg szivü emberek élnek. A szanatórium épitésére verejtékkel szerzett filléreikből körülbelül már kétezer koronát tettek össze s a mindinkább erősbödő mozgalom lehetővé teszi a szanatórium létesülését. A szanatórium czélja: beteg nyomdászokat megmenteni az élet számára, alkalmat adni, hogy gyógyulhassanak, mert ők, a kik társaink az éjszaka lázas munkájában, épugy ismerik a tüdővészt, mint magunk. Törekvésükben, hogy a szanatóriumot létesithessék, minden emberbarát segitségükre lesz és hisszük, hogy czéljukat el fogják érni.

A nagyváradi könyvnyomdászok is, a többi városok hasonló testületeivel egyidejüleg —. idei tánczvigalmukat a nyomdász-üdülőhely javára rendezik. A tánczmulatságnak kétségtelenül nagy sikere lesz s igy szép összeg jut a kivánt czélra. A rendezőség, amely javában buzgólkodik a mulatság sikeréért, a következő meghivót küldötte szét:

A nagyváradi könyvnyomdászok Nyomdász-üdülőhely (Szanatórium javára), 1902. évi február hó 9-én, a »Zöldfa« szálloda összes termeiben *zártkörü tánczvigalmat* rendeznek, melyre kivül czimzettet és becses családját tisztelettel meghivja a rendezőség. Belépti-dij: személy-jegy 2 kor., családjegy 4 korona. Kezdete este 8 órakor. Felülfizetések, tekintettel a jótékony czélra, köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. — Jegyek kaphatók a rendezőknél.

TANUGY.

Menházvezetőnők vizsgálata. Vallás- s közoktatásügyi m. kir. Miniszter ur 1892. évi október hó 8-án 44000 sz. a. az állandó gyermekmenedékházak képesitése tárgyában kiadott utasitás 14. §-a értelmében az özvegy Dyk Ferenczné községileg segélyezett magán óvadájánál szervezett állandó gyermekmenhely vezetőnők tanfolyamának befejezése alkalmából a képesitő vizsgálatot folyó évi márczius hó 3-ára kitüzöm és felhivom az utasitás 15. §-ában körülirt jogosultsággal biró és képesitőzni óhajtó nőket, — amenyiben a tanfolyamnak rendes hallgatói nem voltak, — hogy kellően felszerelt kérvény iket az intézet vezetőnőjéhez (özv. Dyk Ferenczné óvónőhöz) február hó 20-ig annál is inkább terjesszék be, mivel az elkésett kérvényeket nem fogom figyelembe venni. Kelt Nagyváradon, 1902. január 23-án. *Sipos* Orbán, kir. tanfelügyelő.

REGÉNY-CSARNOK.

A Polanieczki-család.

Irta: **Sienkiewicz Henrik.** — Forditotta: **Kolosváryné-Korányi Ilona.**

74

— Nem egyengetem én! — nevetett Mária — de megéri-e néhány ezer rubel azt, hogy szegény uracskám rossz érzést szerezzen magának?

— Mégis csak jó asszonyka vagy! — mondta Stas, felesége haját simogatva.— Hát adjunk vagy ne adjunk, határozz!

Mária csak szemével intett igent. Polanieczki megadást szinlelt.

— Igy van az, ha papucs alatt nyög az ember, — sóhajtozott. — Menj öregem, indulj utnak éjnek idején s könyörögj Maszkónak, hogy kegyeskedjék elfogadni pénzedet, mert hát igy akarja az elkényeztetett gyermek!

Máriát boldoggá tette ez a kifejezés. Stas elkényeztetett gyermekének hivja, mint hajdan. Mintha varázsütésre eltünt volna minden aggodalom s visszatértek volna a régi boldog napok.

— Okvetlenül kell, hogy még ma este menj? — kérdezte szeretetteljesen.

— Okvetlenül, mert Maszkó holnap reggel elutazik.

S csókot lehelve felesége homlokára, utnak indult.

A Kraslavski-nyaraló felé haladva is Máriára gondolt. Milyen kitünő, milyen nemeslelkü asszony! Szivtelen lenne az, a ki megszomoritaná őt. Feleségével igazán megáldotta őt az Isten. De szereti is egész lelkéből s nem ismer nagyobb boldogságot annál, a melyet az egyház által hitelesitett szerelem magasztossága nyujt.

Ily gondolatok közt ért Maszkóék lakásáig. A kivilágitott ablakok óriás szemekként váltak le az erdő sötét hátteréről. Fölhaladt a lépcsőn s az üvegajtón át egyetlen lámpa félhomályában egymás mellett ülve meglátta a házas feleket. Maszkó egyik karjával átöleli felesége derekát s kezeit csókolgatva, fülébe suttogott. Majd mámorosan magához vonta s az asszony lanyha engedékenységgel türte a szerelmes, forró ölelést.

Ez a kép fölkorbácsolta Polanieczki vérét; a sokáig leküzdött kisértés lüktető tüzként éledt föl ereiben, mikor az ezerszer megkivánt nőt más férfi karjai közt látta, az emberben rejtőző állat minden aljas ösztöne fölébredt benne. Ő, a ki az imént az égig magasztalta a házasélet szent kötelékét, most képes lett volna elszakitani, lábbal tiporni azt, csakhogy Maszkótól elragadja azt az asszonyt, a ki oly mélyen áll Mária alatt.

Hirtelen fölrántotta az ajtót. Vad örömmel töltötte el az a gondolat, hogy ekként megzavarja Maszkó szerelmeskedését. Az inas által bejelentette magát s nyugodtságot szinlelve várta vetélytársát.

— Bocsáss meg, hogy ily későn zavarlak, — szólt a meglepett ügyvédhez, — de feleségem nem helyeselte, hogy visszautasitottam hozzám intézett kérésedet s miután tudtam, hogy holnap reggel elutazol, még ma rendezni kivántam az ügyet. (Folyt. köv.)

NYILTTÉR.

Étterem és pilseni sörcsarnok!

Van szerencsém a n. érd. közönség b. tudomására juttatni, miszerint a helybeli

Rimanóczy-szálloda éttermét

átvettem s azt teljesen **ujonnan helyreállitva február hó 1-én, szombaton este Bura testvérek zenekara közreműködésével**

ünnepélyesen megnyitom.

Ugy az étterem, mint a sörcsarnok fővárosias beosztása és a kiszolgálás előzékenységénél fogva az előkelő közönség találkozó helye leend.

Saját személyes felügyeletem mellett vezetett **magyaros konyhát, polgári**

Pilseni sört,

helybeli és érmelléki asztali és pecsenye borokat tartok s előre is biztositom a n. érd. közönséget, hogy a »Széchenyi«-szállodában eltöltött négy évi főpinczéri működésem ideje alatt szerzett jóindulatu bizalomra magamat továbbra is érdemessé tenni, mindig főczélom leend.

A n. érdemü közönség kegyes támogatását kérve, vagyok

teljes tisztelettel

KARNER GYULA,
vendéglős.

26—2—4

TAVIRATOK.

Tüntetés a képviselőház előtt.

Budapest, jan. 25. (Saját tud. táv.) A képviselőház előtt óriási tömeg fogadta ma délelőtt *Vázsonyi* Vilmos képviselőt. A demokraták üdvrivalgással fogadták s tolongva kisérték egész a Ház ajtajáig. A rendőrség igyekezett a tömeget szétoszlatni, azonban ez csak Vázsonyi eltávozása után sikerült, amikor aztán a Ház környéke teljesen elcsendesedett.

A lipcsei bankbukás.

Páris, január 25. A párisi rendőrség a német kormány részéről meginditott kiadási eljárás következtében letartóztatta Schmidt-et, a kasseli törkölyszáritó részvénytársaság volt igazgatóját. (M. T. I.)

Bányalég robbanás.

New-York, jan. 24. Oscalosa mellett (Jowa államban) egy kőszénbányában iszonyu robbanás történt, a mely sok embert megölt. Eddig 8—12 megtalált holttestről és 26—60 eltemetett emberről beszélnek. (M. T. I.)

Szigligeti-Szinház.

Folyószám 120. Idénybérlet 112.

Ma, vasárnap, 1902. január 26-án

délután 3 órakor, fél helyárakkal

A szókimondó asszonyság.

Szinmü.

este 7 órakor, rendes helyárakkal

Éjjel az erdőn.

Népszinmü.

SZEMELYEK:

Paczor Márton — — —	Bognár János
Boriska, leánya — — —	Ámon Margit
Agnes asszony — — —	Benkő Jolán
Balog Imre — — — —	Peterdy
Gyurka, a fia — — — —	Pintér Imre
Máli, fogadott leánya — —	Örley Flóra
Májas Gábris, pesti ember —	Bérczi Gyula
Zátonyi Balázs, gazdatiszt —	Krasznay Andor
A rektor — — — —	Füredi József

HELYARAK: Nagypáholy **7** forint, földszinti és első emeleti páholy **6** frt. Másodemeleti páholy **4** forint. Zsölye **1** frt **50** kr. Körszék **1** frt **20** kr., Támlászék **1** frt. Erkélyülés 1-ső sor **60** kr., közép 2-ik sor **50** kr., Erkélyülés oldal 2-ik sor **40** kr. II. emeleti zártszék **30** kr. Földszinti állóhely **50** kr., Diák és katonajegy a földszintre **30** kr. Karzati állóhely **20** kr. Egy szinlap **10** kr.

Kezdete 7 órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Holnap hétfőn, január 27-én

Stuart Mária.

Dráma.

KÖZGAZDASÁG.

A Polgári Takarékpéntár közgyülése. A nagyváradi *Polgári Takarékpénztár* részvénytársaság ma, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja közgyülését. A közgyülés elé terjesztendő jelentésből kitünik, hogy az ipar és kereskedelem terén dulo pangás, az általános üzlettelenség daczára az intézet oly eredményt mutat föl, aminőt jobb viszonyok közepette sem tudott felmutatni. A felosztás alá kerülő

tiszta nyereség 47.512 korona 74 fillér, amiből 30.000 koronát forditanak a részvények osztalékára, részvényenkint 12 koronát. A közgyülésen választás is lesz, amenyiben a választmányból 8 tag kilép, egy pedig, *Glatz* Antal elköltözött.

A „Nagyváradi Ipartestületi Hitelszövetkezet“, mely a kisiparosok hiteligényeinek a legolcsóbb kamatláb és igazán méltányos feltételek mellett való kielégitésével valóságos közgazdasági missiót teljesit, második üzletévét igen szép eredménnyel zárta le. — Az ingatlanoknak ***„kivétel nélkül*** 6½%-ra nyujtja kölcsöneit és segiti őket mindennemü iparvállalataik elnyerésében.

Ezen ténykedései mellett még a jegyzett üzletrészek belértékét is nagyban emeli, mert már az első két év után is összesen: *5500* koronat helyezett *»tartalék-alapra«* mi a részvénytőke csaknem 12 százalékának felel meg.

Kivánatos volna, ha ***iparosaink valamennyien belépnének e szövetkezetbe***, miáltal önerejükből tudnának a saját maguk jóvoltát szolgáló legszebb eredményeket elérni.

A szövetkezet ***ez évi közgyülését f. évi február hó 2-án tartja*** meg.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántúl« eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

Budapest, január 25.

Osztrák hitel	625 50
Magyar hitel	629.50
Államvasut	624.50
Rimamurányi	416.—
Magyar jelzálog	483.—
Salgótarjáni	—.—
Wagon-kölcsön	—.—

Határidők.

Budapest, január 25.

Buza októberre	7.84
Buza áprilisra	8.30
Tengeri	5.14
Rozs okt.	6.69
Zab ápr.	6.98
Káposzta, repcze, aug.	—.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. január 25-én.

Magyar aranyjáradék 4%	119.65
Magyar koronajáradék	98.40
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4½%	122 60
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2½%	101 25
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	120.—
Magyar földtehermentesitési kötvény 4%	95 30
Itatmerési jog megvaltási kötvény	101.60
Torváth-szavóföldtehermentesitési kötvény	95.—
Magyar nyeremény-sorsjegy-kölcsön	181.50
Tiszaszabályozásés szegedi sorsjegyek kölcsön	152.50
Osztrák járadékpapirban	100 25
Osztrák járadék ezüstben	100 25
Osztrák járadék aranyban	120 25
Osztrák korona járadék	97 30
Osztrák államsorsjegyek	146.—
Osztrák magyar bank részvény	16 10
Magyar hitelbankrészvény	670 50
Osztrák hitelintézet részvény	652.50
Párisi vista	95.22
20 frankos arany (Napoleond'or)	19.02
Németbirodalmi márka	117 15
London vista	239.25
20 márkás arany	23.42

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

A

„Polgári takarék- és segély-szövetkezet“

folyó év elején nyitotta meg

7-ik évtársulatát,

melybe részt venni óhajtók **folyó évi április 1-ig mulasztási illeték nélkül vétetnek fel.**

A cyclus 3 évi időtartamra szól. Mindenki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletkészeket. Egy üzletrészre hetenként 20 fillér fizetendő. A fizetések

Kedden délután . 3—5-ig.
Szombaton délután 3—5-ig.

teljesithetők.

Tagjainak adott kölcsönök után tisztán 6%-os kamatot szed.

A felszámolt évtársulat tagjai minden 20 filléres üzletrész után 2 kor. 60 fill. osztalékot kaptak.

A szövetkezetnek ez időszerint több mint 2600 52. tagja van, 50000 üzletrészszel.

Jelentkezők mindennap felvétetnek a szövetkezet helyiségében (Kossuth Lajos-u. 4. szám).

GRÜNFELD IGNÁCZ

„Magyar gázizzófény“ részvénytársaság
Képviselősége: Nagyvárad, Kert-utcza 81.
Telephon 318. sz.

„AUER“-fény.

Elvállal: **csillároknak adott rajz szerinti készitését és szállitását** felelősség mellett, magánlakások és termek számára a legmodernebb kivitelben.

Mindennemü gázfelszereléseket a legdiszesebb előállitással.

Gázizzó testeknek (harisnyák) dobozokban ugy helyben, mint vidékre szállitását.

Petroleum-lámpáknak valódi AUER-szeszégőkre való átalakitását a legujabb és javitott minőségre és végre: mindennemü **utczai ugy gáz-, mint szeszlámpák elkészitését és szállitását.**

Miután ezen ujabbi **szesz »Auer«-égőkért** ugy a világitás, mint azok felülmulhatatlan fényéért csak az esetben állhatok jót, ha ezekhez a

denaturált szesz

nálam szereztetik be, ajánlom a kétszer finomitott 96%-os szeszemet a t. érdekelt közönség szives figyelmébe; **5 liter vételnél árkedvezmény!**

28. Teljes tisztelettel

Grünfeld Ignácz.

Most lehet legolcsóbban

női és férfi fehérnemüt, vásznat és asztalnemüt

beszerezni!

Menyasszonyi kelengyék!

Teljes végeladás!

Kunz József és társa czég,

226—0—168 **Nagyvárad, Szt. László-tér.**

Uj kávé és tea-üzlet! **Uj kávé és tea-üzlet!**

A t. közönség szives tudomására hozom, hogy **Fő-utcza Bethlen-ház Kiss Dávid tőzsdéje mellett**

fiumei és trieszti kávé- és tea behozatali üzletet

nyitottam és az alábbi áraim tanusága szerint, bármely külföldi áruházzal versenyképes vagyok.

1 kiló háztartási kávé 2.20 kor. — *Árjegyzék:* — 1 kiló háztartási kávé 2.20 kor.

	korona
1 kilo Soerabaja aromaticus	4.—
4 és fél kilo postán bérmentve	17.—
1 kilo Cuba valódi válogatott nagyszerü	3.80
4 és fél kilo postán bérmentve	16.—
1 kilo Nyugot-indiai	3.—
4 és fél kilo postán bérmentve	15.—
1 kilo New Cuba	3.—
4 és fél kilo postán bérmentve	13.50
1 kilo Gyöngy Ceylon, ritka szép	4.—
4 és fél kilo postán bérmentve	17.—
1 kilo Gyöngy, nagyszerü	3.80
4 és fél kilo postán bérmentve	16.—
1 kilo Java Modjokerto, rostálva	4.40
1 kilo Java Menado	3.—
Fekete kávénak:	
1 kilo Mocca Brabatros	4.40
1 kilo Mocca Hodeide	4.—

A kávék ugy az 1 kilós, mint a 4¼ kilós postacsomagok zsákokban és ólomzárral vannak ellátva.
Kávéküldeményekhez ¼ kiló legzamatosabb császárkeverék mellékelhető **3 koronáért**, ezenkivül ajánlom idei termésü legjobb **Chinai, orosz, Ceylon, Java** és **India teáimat**.

Kiváló tisztelettel

Diósy Mihály.

1 kiló háztartási kávé 2.40 kor.

1 kiló háztartási kávé 2.40 kor.

Bárány Dezső

utóda

egyedül specziálista

hegedü és vonókészitő.

Saját készitményü hegedüim!

Olasz és német hangversenyhúrok.

Mindennemü hangszerek nagy raktára

Nagyvárad, Fő-utcza és Széchenyi-tér sarok

(Rimanóczy-ház.)

Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

1009—1902. szám.

Hirdetmény.

Nagyvárad város tanácsa részéről a magán borfogyasztás megváltása végett az egyezségi ajánlatok megtételére határidőül 1902. évi január hó 30., 31. és február hó 1-sö napja tüzetett ki.

Felhivatnak tehát mindazon szőlőbirtokos termelők, továbbá a magánfogyasztók, a kik a borital-adót f. 1902-ik évre átalányösszegben óhajtják megváltani, hogy a fent kitett határidőben a városház tanácstermébe mindenkor délelőtt 9 órától 12 óráig a kiküldött bizottságnál annyival is inkább jelentkezzenek s a megajánlott megváltási összeget készpénzben a kiküldött bizottságnál lefizessék, mivel ezen határidőn tul a jelentkezések elfogadtatni nem fognak.

Az általányozás tárgyában felveendő jegyzőkönyvben foglalt feltételek a magánfeleket azonnal kötelezik, a városra nézve azonban csakis az esetben lesz kötelező, ha az a nagyváradi kir. pénzügyigazgatóság részéről jóváhagyva lesz.

Nagyvárad város tanácsának 1902. évi január hó 22-én tartott üléséből.

Rimler Károly,
h.-polgármester.

Kitünő saját termelésü borok

kaphatók lakásomon üvegezetten a következő árban:

1. Ujbor (Nagyváradi karcos) 1 liter palaczk nélkül . . 32 kr.
2. Ó asztali gyoroki fehér bor 1 liter » » . . . 42 kr.

Finom fajborok:

3. Kadarka	(szemelt vörös bor)	1 liter	palaczkkal	1 frt	— kr.
4. Cabernet	» »	1 liter	»	1 frt	10 kr.
5. Szilváni	» fehér pecsenyebor	1 liter	»	1 frt	10 kr.
6. Sauvignon	» » csemegebor	1 liter	»	1 frt	20 kr.

10 üvegen felüli megrendelést házhoz is szállittatok, ½ literes üvegek a 3, 4, 5, 6. sz. borokból fele árban kaphatók.

Ugyanezen borok hordóban Hl.-enként tetemesen olcsóbban számittatnak.

Telefon-szám 406.

230—20—0

Molnár Lajos,
Schlauch-tér, 18.

HAZAI IPAR!

A bucsai kosárfonó és faipartelep raktára
Nagyváradon.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a mai kor igényeinek megfelőleg mindenféle

disz, pék, füszerszállitó, virág, papir, fa, ruhatartó, utazó, ételhordó, szegletes és gömbölyü háti, pálma és üveghordó kosarak. — Székfonó és spanyolnád s ebből készült legszebb kivitelü hinta, ülő, kerti, gyermekszékek, fali- és kávéházi ujságtartók, lábtörlők, porolók, gyermek toló- és ülőkocsik, kottatartók, szatyorok, kis és nagy seprük, suroló kefék és gyümölcskosarak stb.

melyek teljesen versenyen kivül állanak rendeztetett be és kérjük a n. érd. közönség b. pártfogását.

Minden itt fel nem sorolt czikkekre megrendeléseket elfogadunk és 8 napon belül elkészitjük. **Ismét eladók árkedvezményben részesülnek.**

A Bucsai kosárfonó és faipartelep raktára

35. **Nagyvárad, Fő-utcza, Bartsch-palota.**

Igen alkalmas nászajándékok.

Kettes vasalt üzleti és festőknek való létra, fürészpor, olcsó fabutorok kaphatók.

Legszebb kivitelü kerti és irodai berendezések.

Női ruha szövetekből dus választék.

Szenzácziós ujitás!

Vászon és fehérnemüekből nagy raktár.

Ingyen! életnagyságu fénykép! Ingyen!

Minden vevőnek, a ki 10 frt értéküt vásárol, bármely átadott fénykép után egy **életnagyságu** 60 cm. magas müvészesen kiállitott hü fényképet készit **teljesen ingyen** még akkor is, ha a bevásárlás apróbb részletekben történik.

Csupán diszes keretért (passe partou) önköltségemet 1 frt 50 krt számitok fel. Ezen életnagyságu **ingyen fényképet** magát sem képes a világ egy müintézete sem 10 frton alul elkésziteni.

Minden vevőnek, még a legkisebb bevásárlásnál is pénztáram egy fénykép bonnt szolgáltat ki, melyen a bevásárlási összeg nyugtázva lesz. A midőn ezen részletekben vásárolt összeg 10 forintot tesz ki: vagy 10 forint értéküt egyszerre vásárol, az ingyen fényképre jogosan igényt tarthat.

Tehát önként érthető, hogy minden további 10 frt értékü vásárlás egy-egy ingyen fényképre jogosit.

Életnagyságu fényképek kivitele üzletünkben láthatók.

Amerikai áruház, Nagyvárad, Fő-utcza (Olaszi), Bazár (szinház) épület.

Női Blousokból dus választék

Telefon 372. szám.

Női ruhákat és Blousokat mérték után is készitünk.

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon.